

CASUS WETENSCHAPPELIJKE INTEGRITEIT

2018

Opgave van conflict of interests

Vrije Universiteit – VU medisch centrum

- 1. Onvolledige opgave van conflicterende belangen bij een aantal publicaties, bij wetenschappelijke advisering aan een instelling en bij het indienen van een onderzoeksvoorstel**
- 2. Definitief oordeel gezamenlijke besturen: 2018**
- 3. Advies CWI aan de gezamenlijke besturen: De opgave van conflicterende belangen bij een aantal publicaties is niet volledig geweest, het desbetreffende klachtonderdeel is gegrond. Voor het overige zijn de klachtonderdelen ongegrond. De commissie is van oordeel dat beklaagde in lichte mate onzorgvuldig heeft gehandeld wat een geringe schending van de wetenschappelijke integriteit oplevert. De commissie adviseert de gezamenlijke besturen om beklaagde een correctie te laten uitvoeren.**
- 4. Aanvankelijk oordeel gezamenlijke besturen:**
- 5. De zaak is voorgelegd aan het LOWI. De kern van het advies van het LOWI is als volgt:**

Het LOWI oordeelt dat bij een 6-tal publicaties sprake is van onvolledige vermelding van zakelijke belangen; dat het aan de gezamenlijke besturen is om alsnog te toetsen of sprake is van onvolledige opgave van zakelijke belangen bij werkzaamheden voor externe organisaties; dat er sprake is geweest van oneigenlijk gebruik van restant data omdat uit de toestemmingsformulieren niet kon worden achterhaald of voor dit doeleinde specifiek toestemming verkregen was, aangezien de toestemmingsformulieren niet meer voor handen waren; dat de individuele zaken niet leiden tot een schending van de wetenschappelijke integriteit, maar dat de optelsom van bovenstaande resulteert in een schending van de wetenschappelijke integriteit.
- 6. Definitief oordeel gezamenlijke besturen d.d. 25 september 2018: De besturen volgen het oordeel van het LOWI m.b.t. de 6 in het advies nader aangeduide publicaties waarbij de zakelijke belangen onvolledig vermeld zijn. Dit kwalificeren de gezamenlijke besturen als een lichte schending van de wetenschappelijke integriteit. De gezamenlijke besturen hebben kennis genomen van het oordeel van het LOWI dat betrekking heeft op de vermelding van secundaire belangen bij specifieke externe organisaties. Omdat deze organisaties in dezen zelf al gehandeld hebben treden de gezamenlijke besturen niet in hun verantwoordelijkheid. Voorts volgen de gezamenlijke besturen het LOWI voor wat betreft de aspecten waarin het LOWI aangeeft dat er geen sprake is geweest van schending van de wetenschappelijke integriteit. Anders dan het LOWI zijn de gezamenlijke besturen van mening dat de regelgeving omtrent bewaartermijnen van toestemmingsformulieren volop in ontwikkeling is en onderwerp is van landelijke bespreking, waardoor het nu niet aan de gezamenlijke besturen is**

om daarover in deze individuele casus te besluiten. Het integrale LOWI advies is te lezen op de website van het LOWI.

A. 1.PROCEDURE

1. 1.1 Ontvangst van de eerste klacht

Op [datum] is bij het College van Bestuur van de Vrije Universiteit (hierna: CvB) via de raad van bestuur VUmc (hierna: rvb) een klacht binnengekomen gedateerd [datum], afkomstig van [Klagers] en gericht tegen [Beklaagde]. De klacht betreft een vermoeden van schending van de wetenschappelijke integriteit. Conform vigerende procedures heeft het CvB de klacht onverwijld doorgezonden aan de Commissie Wetenschappelijke Integriteit VU-VUmc (hierna: de commissie) ter beoordeling van de ontvankelijkheid. De klacht is op [datum] binnengekomen bij de commissie. De commissie heeft partijen op [datum] geïnformeerd over de ontvangst van de klacht en daarbij vermeld dat de commissie [...] zou oordelen over de ontvankelijkheid van de klacht. Tevens heeft de commissie in deze ontvangstbevestiging kenbaar gemaakt dat op het vervolg van de procedure de Klachtenregeling wetenschappelijke Integriteit VU-VUmc uit 2016 (hierna: de Klachtenregeling) van toepassing is. Partijen hebben een afschrift van deze regeling ontvangen.

2. 1.2 Inhoud van de eerste klacht

De klacht behelst de volgende punten:

- [Klagers] stellen dat [beklaagde] onvolledig is geweest in het vermelden van zijn conflicts of interest bij de wetenschappelijke advisering van de [...] in 2011.
- [Klagers] stellen dat bij de aanvraag bij de [...] voor het mogen uitvoeren van [...] [datum] de belangen niet volledig werden vermeld.
- [Klagers] stellen dat [beklaagde] onvolledig was in het vermelden van zijn conflicts of interest in [...] en in [...].
- [Klagers] stellen dat uit [...] (artikel d.d. [datum]) blijkt dat [...] in [datum] niet op de hoogte was van het feit dat [beklaagde] zakelijke belangen had bij [...] en [...]. [Beklaagde] adviseerde [...] destijds vanuit zijn rol als wetenschapper om de GR te vragen advies uit te brengen over [...].
- [Klagers] stellen dat er in [datum] een richtlijn verscheen van de [...], waarin wordt gesteld dat [...]. De richtlijnen voor klinische validatie werden o.a. gepubliceerd door [beklaagde] in [...]. Voor de Nederlandse richtlijn werd een toevoeging gemaakt: [...]. [Klagers] stellen dat deze toevoeging [...] geen waarde heeft, omdat [...]. Daarnaast zijn de genoemde [...] en [...]. Vrijwel alleen [beklaagde] zelf beschikte erover, dat kwam door het [...]. Het resultaat van de toevoeging in de Nederlandse richtlijn voor het valideren van [...] was dat alle bedrijven die [...], gedwongen waren daarvoor naar [beklaagde] te gaan. [Klagers] stellen dat het artikel in[...] (d.d. [datum]) aantoont dat de rekening voor deze validatie van [...] kwam, een [...] waarin [beklaagde] aandeelhouder is. [...], een naaste medewerker van [beklaagde] en tevens [...] zat in [...] die de bewuste richtlijn opstelde.
- [Klagers] stellen dat [...] een [...] ontwikkelde die ook [...] moest worden om te mogen worden gebruikt voor het [...]. Zij dienden [datum] een schriftelijk verzoek in bij [...] voor een geringe hoeveelheid [...] om aan de eisen te kunnen voldoen. [Klagers] stellen dat zij "nul op het request" kregen: [...]
- [Klagers] stellen dat [...] door [beklaagde] gebruikt werd voor [...]. [Klagers] vragen zich af of [...] daarvoor toestemming hebben gegeven.

Een afschrift van de oorspronkelijke klacht is bijgesloten als **bijlage 1** bij dit adviesrapport.

3. 1.3 Ontvankelijkheid van de eerste klacht

De commissie heeft op [datum] bericht verzonden aan partijen dat zij de ingediende klacht had getoetst aan het bepaalde in de Klachtenregeling en besloten had dat de klacht ontvankelijk was. [Klagers] zijn verzocht om een nadere specificatie te leveren van de publicaties waaraan zij refereren onder punt 2 op pagina 1 van de klacht. De reactie van [klagers] hierop is ontvangen op [datum].

4. 1.4 Hoorzittingen

Partijen zijn op [datum] uitgenodigd voor een hoorzitting op [datum]. Daarbij zijn zij tevens geïnformeerd over de samenstelling van de kamer (deelcommissie van de CWI VU-VUmc) die de zaak behandelt. Ter voorbereiding op de hoorzitting is [beklaagde] (hierna: [beklaagde]) gevraagd uiterlijk [datum] een schriftelijke reactie op de klacht in te dienen. Deze schriftelijke reactie van [beklaagde] is ontvangen op [datum]. [Klagers] hebben een afschrift ontvangen op [datum].

Op [datum] heeft de commissie van [advocaat], advocaat van [klagers], een brief ontvangen met daarbij een pleitnota ten behoeve van de hoorzitting van [datum].

Partijen zijn op [datum] afzonderlijk van elkaar gehoord. [Klagers] zijn verschenen in bijzijn van hun advocaat. [Beklaagde] is alleen op de hoorzitting verschenen. Van de beide hoorzittingen is een zakelijk conceptverslag gemaakt dat op [datum] is verzonden aan de desbetreffende partij ter controle van eventuele feitelijke onjuistheden.

Op [datum] is van [klagers] een reactie op het concept verslag van hun hoorzitting ontvangen met uitgebreid commentaar en toevoegingen. In de slotlinea van dit commentaar gaven [klagers] aan dat hun commentaar een letterlijke weergave was van wat er tijdens de hoorzitting was gezegd en dat er niets was toegevoegd wat niet ter sprake was gekomen. [Klagers] gaven tevens aan er zeer aan te hechten dat de toevoegingen werden overgenomen "zodat het verslag een zo getrouw mogelijke weergave [was] van het verloop van de zitting." Naar aanleiding van de reactie van [klagers] op het concept verslag van de hoorzitting heeft de commissie [klagers] op [datum] bericht dat zij ervoor gekozen had om in de definitieve versie van het verslag het gesprek letterlijk en integraal weer te geven. Dit om misverstanden over wat tijdens de zitting gezegd was te voorkomen. Het definitieve verslag is als bijlage bij dit bericht aan [klagers] verzonden. [Klagers] hebben op [datum] enkele tekstuele correcties op het verslag ingezonden. Deze zijn door de commissie verwerkt, waarna [klagers] op [datum] het door hen ondertekende verslag aan de commissie hebben teruggestuurd.

Van [beklaagde] zijn de voorgestelde correcties ontvangen op [datum]. Uit oogpunt van gelijke behandeling is op [datum] ook aan [beklaagde] aangeboden een letterlijk en integraal verslag van zijn hoorzitting te ontvangen. [Beklaagde] heeft daarop kenbaar gemaakt dat een letterlijke weergave wat hem betreft niet nodig was. De opmerkingen van [beklaagde] d.d. [datum] zijn daarop door de commissie verwerkt en een definitief verslag van de hoorzitting met [beklaagde] is, door [...] ondertekend, retour ontvangen op [datum].

Partijen hebben een afschrift van het definitieve, ondertekende verslag van elkaars hoorzitting ontvangen op [datum], waarbij de mogelijkheid geboden is om hierop bij de commissie een reactie in te dienen. Afschriften van de definitieve verslagen van beide hoorzittingen zijn bij dit adviesrapport gevoegd als **bijlage 2** en **bijlage 3**.

5. 1.5 Reacties op verslagen van de hoorzittingen

Op [datum] hebben [klagers] hun reactie op het verslag van de hoorzitting met [beklaagde] ingezonden. Zij hebben daarbij aangegeven ook een verbatim verslag van de hoorzitting met [beklaagde] te willen ontvangen. De commissie heeft in een reactie op [datum] aangegeven geen aanleiding te zien voor het genereren van een woordelijke weergave van de hoorzitting met [beklaagde] aangezien het verslag van die zitting door beide aanwezige partijen is goedgekeurd en er daarbij geen misverstanden over de inhoud of anderszins onduidelijkheden waren.

Op [datum] is van de advocaat [klagers] een brief ontvangen waarin [...] de commissie vraagt [...]. In deze brief verzoekt hij de commissie ook om [...] met [beklaagde] [...], dit

vanuit het oogpunt [...]. De commissie heeft hier op [datum] op geantwoord dat [...]. Omdat [klagers] in hun opmerkingen over het oorspronkelijke zakelijke concept verslag van hun eigen hoorzitting geschreven hadden dat [...], had de commissie er in hun geval voor gekozen om [...]. Er was daarom naar het oordeel van de commissie geen reden om [...].

[Beklaagde] heeft aangegeven op het verslag van de hoorzitting met [klagers] [...].

6. 1.6 Ontvangst van de tweede klacht

Op [datum] is bij het CvB via de rvb een tweede klacht binnengekomen gedateerd [datum], afkomstig van [klagers] en gericht tegen [beklaagde]. De klacht betreft een vermoeden van schending van de wetenschappelijke integriteit. Conform vigerende procedures heeft het CvB de klacht onverwijld doorgezonden aan de commissie ter beoordeling van de ontvankelijkheid. De klacht is op [datum] binnengekomen bij de commissie. De commissie heeft partijen op [datum] geïnformeerd over de ontvangst van de klacht en daarbij vermeld dat de commissie [...] zou oordelen over de ontvankelijkheid van de klacht. Tevens heeft de commissie in deze ontvangstbevestiging kenbaar gemaakt dat op het vervolg van de procedure de Klachtenregeling (2016) van toepassing is. Partijen hebben een afschrift van deze regeling ontvangen.

7. 1.7 Inhoud van de tweede klacht

De klacht is ingediend naar aanleiding van de hoorzitting met de commissie d.d. [datum] en behelst de volgende punten:

- [Klagers] stellen dat zij in hun eerste klacht hebben aangegeven dat [beklaagde] onvolledig was in het vermelden van [...]. Zij beargumenteren dat [beklaagde] de wetenschappelijke integriteit gedurende vele jaren schond door [...] en zijn daarom van oordeel dat [...].
- [Klagers] stellen dat [...]. Naar hun oordeel was er sprake van zeer ernstige belangenverstremming doordat [beklaagde] [...].
- Voorts stellen [klagers] dat de [...]. Dat stond volgens [klagers] niet in het voorstel. [...]. Nu gebleken is dat het gaat om [...] [beklaagde] [...], levert het achterwege laten van [...] [klagers] een schending van de wetenschappelijke integriteit op.
- [Klagers] stellen dat de onderzoeksvraag [...] niet kan worden beantwoord [...]. Volgens [klagers] worden [...] daarom feitelijk misleid en wordt [...].
- [Klagers] stellen tot slot dat [...]. Het is voor hen niet duidelijk [...]. Derhalve merken [klagers] op dat zij niet weten of hier mogelijk sprake is van schending van de wetenschappelijke integriteit. Zij stellen dat [...].

Een afschrift van de oorspronkelijke klacht d.d. [datum] is als **bijlage 4** bijgesloten bij dit adviesrapport. [Klagers] hebben de commissie verzocht om [...].

8. 1.8 Ontvankelijkheid van de tweede klacht

De commissie heeft partijen op [datum] geïnformeerd dat zij de tweede klacht getoetst heeft aan het bepaalde in de Klachtenregeling en geoordeeld heeft dat de klacht ontvankelijk is. Daarbij heeft de commissie partijen laten weten nog in beraad te zijn over het verzoek [...].

Op [datum] heeft de commissie partijen geïnformeerd [...]. Op [datum] heeft de commissie verdere procedurele vragen van de advocaat van [klagers] beantwoord.

9. 1.9 Vervolg van de procedure

In het kader van transparantie heeft de commissie op [datum] partijen een update verzonden ten aanzien van de procedure. Daarbij werd vermeld dat [beklaagde] had afgezien van een reactie op het verslag van de hoorzitting met [klagers].

Op [datum] hebben [klagers] via hun advocaat bij de commissie geklaagd [...], waarbij zij een afschrift van hun brief verzonden aan het CvB. Naar het oordeel van [klagers] werden [...] overschreden.

Namens het CvB heeft de rector [klagers] met een brief d.d. [datum] (kenmerk [kenmerk]) laten weten dat de Vrije Universiteit Amsterdam van mening is dat [...] toepasselijk acht op klachten inzake de wetenschappelijke integriteit. Genoemde [...] opgenomen als middel om de verhouding tussen bestuur en burger te bevorderen. Zij ziet op handelen door bestuursorganen in relatie tot de burger. Dit handelen dient breed te worden opgevat, zodat het ook privaatrechtelijk of feitelijk handelen van individuele ambtenaren jegens burgers omvat. Daarmee is het begrip echter niet onbegrensd. Klachten met betrekking tot de wetenschappelijke integriteit kunnen en mogen niet in deze verhouding tussen bestuursorgaan en burger worden geplaatst. Zij zien op de integriteit van het handelen van een of meer individuele wetenschappers in hun wetenschappelijke arbeid en hebben naar hun aard geen betrekking op de relatie tussen overheid en burger, maar in essentie op de integriteit van het werk van de wetenschapper op zichzelf en in daarvan afgeleide zin op de relatie tussen een wetenschapper en andere personen of partijen. Wetenschappers vertegenwoordigen in hun onderzoekswerk niet de overheid jegens de burger, al was het maar omdat veel wetenschappers – die onder wetenschappelijke integriteitscodes vallen – niet bij de overheid in dienst zijn. [...] Hoofdstuk [...] van [...] is zodoende niet op de uitvoering van de Klachtenregeling wetenschappelijke integriteit VU-VUmc, of op andere vergelijkbare klachtenregelingen betreffende wetenschappelijke integriteit, van toepassing.

De commissie heeft van de brief van de rector aan [klagers] een afschrift ontvangen.

De commissie heeft partijen op [datum] geïnformeerd dat afronding van het concept adviesrapport in deze zaak [...] verwacht werd. Gespecificeerd is dat dit betekent dat de commissie naar verwachting in [datum] een concept adviesrapport aan partijen zou verzenden ter controle van eventuele feitelijke onjuistheden. Partijen zijn in diezelfde brief gevraagd eventuele reeds voorziene verhinderingen in [...] te melden, zodat hiermee in de planning van het vervolg van de procedure rekening kon worden gehouden. Op [datum] heeft de commissie partijen opnieuw een procedure update gestuurd. Daarin is vermeld dat [...], dat het streven [...] was om het concept adviesrapport in [datum] aan partijen te verzenden, maar dat [...].

Het concept adviesrapport (kenmerk [kenmerk]) is op [datum] aan partijen verzonden ter controle van eventuele feitelijke onjuistheden met als deadline [datum]. [Beklaagde] heeft gevraagd om uitstel van zijn reactie tot [datum]. [Klagers] hebben via hun advocaat gevraagd om uitstel van hun reactie tot [datum]. Aan beide partijen is uitstel verleend tot [datum] om [tijd].

Op [datum] zijn de correctie van [klagers] per e-mail aan de commissie verzonden. Door een onvolkomenheid in de adressering zijn de correcties pas op [datum] bij de commissie binnengekomen. De commissie heeft [klagers] op [datum] laten weten de correcties alsnog in beschouwing te zullen nemen.

De correcties van [klagers] hebben betrekking op [...]. De commissie heeft het [...] overgenomen en gecorrigeerd in het definitieve rapport. Een verzoek tot bijvoegen van de schriftelijke reactie d.d. [datum] van [klagers] op het hoorverslag van de commissie met [beklaagde] als bijlage bij het adviesrapport heeft de commissie niet opgevolgd, aangezien het bijvoegen van dergelijke reacties niet gangbaar is en de commissie geen aanleiding zag om in dit geval af te wijken van de gangbare werkwijze. Het verzoek van [klagers] aan de commissie om in [...] op te nemen dat [beklaagde] [...] heeft de commissie afgewezen, aangezien de belangen van [beklaagde] worden beschreven in [...].

De correcties van [beklaagde] op het concept advies rapport heeft geleid tot enkele redactionele wijzigingen. Voorts heeft [beklaagde] aangegeven dat er een feitelijke onjuistheid in het concept adviesrapport zat met betrekking tot [...]. [...] Aangezien dit relevant is voor wat betreft [...] van [beklaagde] bij [...]. Een laatste opmerking van [beklaagde] ten aanzien van [...] is door de commissie terzijde gelegd, omdat de commissie deze opmerking als een inhoudelijk commentaar beschouwde.

De CWI heeft beide partijen op [datum] per brief geïnformeerd over de aanpassingen in het concept rapport naar aanleiding van de correcties van beide partijen.

Het definitieve adviesrapport is op [datum] aangeboden aan het CvB en de rvb ten behoeve van besluitvorming.

B. 2. KADER

1. 2.1 Schending van vertrouwen in de wetenschap

Wetenschapsbeoefening kenmerkt zich door haar doel, namelijk een theoretisch systeem tot stand te brengen waarmee de werkelijkheid, of het nadenken over de werkelijkheid kan worden geordend en begrepen.¹ De wetenschap volgt daarbij methoden waarbij gebruik wordt gemaakt van waarneming, experiment, analyse en interpretatie, zo nodig in gecombineerde vorm. De in het systeem vervatte kennis is voorlopig, in die zin dat zij steeds weer op de proef moet kunnen worden gesteld en binnen het wetenschappelijk forum moet kunnen worden bediscussieerd.

Wetenschapsbeoefening kenmerkt zich daarom ook doordat zij is gericht op deelname aan het wetenschappelijke forum. Voor die deelname is noodzakelijk dat de toepassing van methoden in de vorm van het verzamelen en bewerken van gegevens en het presenteren van onderzoeksresultaten gebeurt met inachtneming van binnen de verschillende vakgebieden geaccepteerde standaarden, waarbij kan worden voortgebouwd op de bijdragen van andere onderzoekers.

Wetenschappers moeten elkaars analyses en interpretaties kunnen bediscussiëren, en daarom moeten ze elkaars methoden en gegevens kunnen vertrouwen, evenals elkaars auteurschap. Een onjuiste voorstelling van zaken over de toegepaste methoden, over de manier waarop die zijn toegepast, over de resultaten die zijn verkregen, over de gegevens die zijn gebruikt, over auteurschap, over de invloed die door opdrachtgevers is uitgeoefend en over andere dan wetenschappelijke belangen die mogelijk van invloed kunnen zijn op het onderzoek, brengt schade toe aan dit vertrouwen en maakt wetenschapsbeoefening onbetrouwbaar. Het geven van een dergelijke onjuiste voorstelling is daarom niet toegestaan en levert een inbreuk op de wetenschappelijke integriteit op. Van een inbreuk op de wetenschappelijke integriteit kan slechts sprake zijn voor zover sprake is van wetenschapsbeoefening.² Een onjuiste voorstelling van zaken kan met opzet worden gegeven, bijvoorbeeld door onderzoeksgegevens te verzinnen. Er kan echter ook sprake zijn van een lichte onzorgvuldigheid,

---

¹ Gebaseerd op de preambule van de European Code of Conduct for Research Integrity, All European Academies, Berlijn 2017.

² Uiteraard kunnen wetenschappers ook buiten wetenschapsbeoefening integriteitsregels schenden. Deze kunnen echter niet worden beoordeeld in het kader van de wetenschappelijke integriteit.

bijvoorbeeld door een fout in de presentatie van op zich juist verkregen en juist bewerkte gegevens.

Binnen die uitersten van opzet en lichte onzorgvuldigheid bevindt zich een scala van gradaties van verwijtbaarheid, die corresponderen met de zwaarte en omvang van maatregelen die als passend moeten worden beschouwd.

Een wetenschappelijke instelling, zoals een universiteit, een wetenschappelijk onderzoeksinstituut, of een wetenschappelijke adviesraad, kan de regels over schending van vertrouwen in de wetenschap uitsluitend effectueren in de relatie die bestaat tussen hem en een wetenschapper. Verder kan handhaving van die regels slechts plaatsvinden ten aanzien van wetenschapsbeoefening die in het kader van die relatie heeft plaatsgevonden.

2. 2.2 Primaire en secundaire belangen

Het primaire belang van een wetenschapper moet zijn een betrouwbare wetenschapsbeoefening. Een wetenschapper, of iemand in zijn naaste familie, kan ook secundaire belangen hebben, bij voorbeeld een zakelijk belang in een bedrijf dat een product vervaardigt waarnaar wetenschappelijk onderzoek wordt gedaan, dat een belangrijke rol speelt in een bepaalde door wetenschappers onderzochte toepassingsmethode of dat als onderzoeksinstrument wordt gebruikt.

Het is bij de tegenwoordige stand van zaken in de wetenschap, waar valorisatie van kennis als na te streven doel wordt beschouwd, niet ongebruikelijk dat zulke belangen bestaan. Wetenschappers kunnen eigenaar zijn van een dergelijk bedrijf, of daarvan (certificaten van) aandelen of obligaties bezitten. Ook kunnen ze in dienst van een bedrijf zijn, of als betaald adviseur optreden. Daarnaast komt het voor dat wetenschappers spreekbeurten verzorgen tijdens bijeenkomsten die door een bedrijf worden georganiseerd en betaald. In al deze gevallen lopen het belang van het bedrijf en dat van de wetenschapper (deels) parallel. Verder kan sprake zijn van sponsoring: een bedrijf stelt middelen ter beschikking om onderzoek te doen.

We duiden deze zakelijke belangen aan als secundaire belangen.³

3. 2.3 Conflicterende belangen

Het is denkbaar dat het secundaire belang bias veroorzaakt in die zin dat de opzet, de dataverzameling, de databewerking en/of de presentatie van de resultaten van een onderzoek worden gekleurd met het oog op de behartiging van het secundaire belang. Het primaire belang van betrouwbare wetenschapsbeoefening kan dus conflicteren met een secundair belang. In de internationale academische gemeenschap wordt dit aangeduid als conflict of interests (coi). De wetenschapper kan het 'eigen' product bijvoorbeeld promoten door het in vergelijking met andere producten gunstig(er) te beoordelen zonder dat daarvoor een toereikende grondslag te vinden is in het onderzoek. Verder zou een wetenschapper eisen kunnen formuleren voor producten, zodanig dat het eigen product als enige, of één van de weinige, aan die eisen voldoet. Ook kan een wetenschapper zonder deugdelijke grondslag een methode aanbevelen waarvoor het gebruik van het eigen product, of een soort van producten waartoe het eigen product behoort, noodzakelijk is.

Een wetenschapper (of de onderzoeksgroep waartoe deze behoort) kan verder in het kader van een

---

³ De commissie bouwt voort op de beschrijving zoals gegeven door D.F. Thompson, *Understanding Financial Conflicts of Interest, New England Journal of Medicine, 1993; 329:573-6.*

door zijn of haar instelling en/of derden (financiers) betaald onderzoek de voorkeur geven aan het gebruik van een eigen product. Deze keuze kan op grond van wetenschappelijke en financiële overwegingen heel goed te onderbouwen zijn, maar deze onderbouwing verdient extra aandacht omdat eventueel sprake zou kunnen zijn van bevoordeling van het bedrijf en de wetenschapper, ten koste van de belangen van de financiers van het onderzoek. De wetenschapper moet zijn of haar zakelijke belang daarom melden bij de financiers. Het zijn de financiers van dergelijk onderzoek die de criteria formuleren voor het melden van secundaire belangen en die dus ook aan de hand van die criteria moeten onderzoeken of melding al dan niet terecht achterwege is gelaten. Desbetreffende klachten blijven buiten beschouwing in het kader van de beoordeling van de wetenschappelijke integriteit.⁴

Er is reden om in de hiergenoemde gevallen extra waakzaam te zijn, juist omdat er een kans is dat de

uitkomst van een onderzoek op voorhand is bepaald om ook secundaire belangen te dienen.

De

eis van waakzaamheid geldt voor de wetenschapper zelf, maar ook voor het wetenschappelijke forum. Deze waakzaamheid wordt ondersteund door van wetenschappers te verlangen dat mogelijke

coi worden vermeld bij de publicatie en presentatie van het onderzoek. Redacties van wetenschappelijke media hebben hun beleid in de loop van de afgelopen jaren aangescherpt en verlangen in vele gevallen van wetenschappers uit voorzorg alles te melden wat maar in enig verband te brengen kan zijn met het onderwerp van het onderzoek. Dit gebruik heeft zich ontwikkeld tot goede academische gewoonte.

Sinds 2010 hanteert de International Committee of Medical Journal Editors (ICMJE) een standaardformulier, dat door de aangesloten tijdschriften wordt gebruikt. Ook voor die tijd werden al formulieren gebruikt, maar deze varieerden wat betreft de hoeveelheid vragen en de soorten belangen die konden worden opgegeven. Het kwam ook voor dat tijdschriften geen formulier hanteerden, maar auteurs verzochten een eigen verklaring mee te sturen bij de inzending van het artikel. Bovendien werd niet door ieder tijdschrift gevraagd naar conflicterende belangen. Terugkijkend kan dus niet worden gezegd dat altijd duidelijke kaders aanwezig zijn geweest voor het vermelden van coi. De gewoonte van volledige opgave van coi heeft zich langzamerhand ontwikkeld, met de publicatie van het ICMJE-formulier in 2010 als keerpunt.

4. 2.4 In welke gevallen is het niet melden van secundaire belangen een schending van het vertrouwen in de wetenschap?

Beziet men de publicaties van een wetenschapper van *voor* 2010 met het oog op de verwijtbaarheid van het niet of onvolledig vermelden van coi, dan kan men niet de nu gebruikelijke kaders als maatstaf aanleggen. Er past dan maatwerk, in die zin dat men per publicatie moet beoordelen of de verplichting of de mogelijkheid bestond om coi op te geven, en zo ja, om welke coi het dan ging.

Ter aanvulling daarop geldt ook nog dat het achterwege laten van een coi slechts verwijtbaar is als het gaat om een *relevant* secundair belang. Een secundair belang is slechts relevant als het gediend kan worden door de uitslag van het onderzoek waarop de publicatie is gebaseerd. Het achterwege laten van de vermelding van een coi, die wel verplicht is op grond van het ICMJE-formulier, is dus niet in alle gevallen verwijtbaar.

Daarnaast brengt het niet melden van secundaire belangen die wel relevant zijn, nog niet mee dat de

---

⁴ Dit laat onverlet dat een CWI als commissie ad hoc op verzoek van een financier aan de hand van de op de financieringsverhouding van toepassing zijnde criteria een onderzoek zou kunnen instellen en advies zou kunnen uitbrengen.

wetenschapper voorrang heeft gegeven aan secundaire belangen. Wel ontnemt hij collega's de mogelijkheid om extra waakzaam te zijn ten aanzien van het onderzoek, juist om te voorkomen dat voorrang zou worden gegeven aan een secundair belang. De meldingsplicht is in zoverre als een afgeleide verplichting te beschouwen. Wordt de verplichting niet nagekomen, dan behoeft dit niet te betekenen dat de primaire verplichting ook is verzaakt. Het niet nakomen van de plicht om relevante belangen te melden moet daarom worden beschouwd als een onzorgvuldigheid. Als ook de primaire verplichting niet is nagekomen, ligt dit anders: er zal dan snel sprake zijn van een ernstige schending van de wetenschappelijke integriteit.

De mate waarin die onzorgvuldigheid kan worden verweten, hangt samen met de omvang en de aard van het secundaire belang. Is men eigenaar van een bedrijf en verzuimt men dat belang te noemen bij een bespreking van een eigen product, is dat een ernstige onzorgvuldigheid. Vervult men op ad hoc basis eens in de zoveel tijd een spreekbeurt bij een bedrijf en laat men het noemen daarvan achterwege bij een artikel waarin een product van dat bedrijf wordt beoordeeld, is er sprake van een onzorgvuldigheid.

C. 3. CONTEXT EN ZAKELIJKE BELANGEN

[...] 3.1 [...]

[...].

[...]. [...] ⁵ [...].

[...].

Op deze testmethoden werd patent gevestigd, met geldigheid in een groot aantal landen.⁶ Eigenaar van de patenten was [...]. [...].

[...].

[...].

[...].

[...] ⁷ [...] [...] ⁸

[...] ⁹ [...].

[...].

3.2 [...]

[...] ¹⁰ [...] ¹¹ [...].

[...].

1. 3.3 [...]

[...] [...] ¹²

---

⁵ [...] (geraadpleegd [datum])

⁶ [...].

⁷ [...].

⁸ [...].

⁹ [...].

¹⁰ [...]

¹¹ [...].

¹² [...].

[...]. [...].¹³ [...]. [...].¹⁴

2. 3.4 Zakelijke belangen van [beklaagde]

[Beklaagde] heeft de commissie in bezit gesteld van het navolgende overzicht van zakelijke belangen.

[Beklaagde] had [...] en verkreeg bij verkoop van [...]. Verder werd hij adviseur voor [...] en vervulde hij [...]. [...]. Een en ander brengt met zich dat hij een zakelijk belang had [...].

In [datum] verkreeg [...]. [...]. Per [datum] verwierf [...].

Bij [...] had [beklaagde] tot [datum] geen zakelijke belangen, omdat [...]. In [datum] is [...], waarna [...]. In verband daarmee levert het aandelenbezit in [...] een zakelijk belang op. Ten aanzien van latere commerciële [...], bestaat eveneens een zakelijk belang.

Ook bij [...] heeft [beklaagde] een zakelijk belang.

Bij [...] had [beklaagde] een belang vanaf [datum] (start aandelenbezit) tot aan [...] in [datum].

Verder heeft [beklaagde] opgegeven dat hij adviezen heeft uitgebracht en spreekbeurten heeft vervuld voor [...]. Ook dat levert een zakelijk belang op.

II. 4. BEOORDELING VAN DE KLACHTONDERDELEN

1. 4.1 Conflicts of interest: publicaties

a. 4.1.1 Bespreking

[Klagers] hebben gesteld dat [beklaagde] [...] in het vermelden van coi. In eerste instantie hebben [klagers] gewezen op [...]. Het is de commissie gebleken dat [...] de vermelding van de coi bij de door [klagers] genoemde [...] op verzoek van [beklaagde] heeft gecorrigeerd. De commissie kiest als uitgangspunt dat een klachtonderdeel ongegrond is als een correctie: (1) niet noodzakelijk was of (2) wel noodzakelijk en afdoende. Als een correctie noodzakelijk was, maar niet afdoende, is een klachtonderdeel gegrond.

In tweede instantie zijn door [klagers] nog [...] genoemd [...]. Hier heeft geen correctie van de coi plaatsgevonden. De commissie heeft daarbij onderzocht of de coi correct zijn vermeld. Is dat niet zo, dan is een klachtonderdeel gegrond.

De commissie bespreekt de [...].

III. [...]

Ten aanzien van de [...] is de volgende correctie vermeld:

[...]¹⁵

1 [...].

Het betreft hier de verslaglegging van [...]. Het onderzoek zou een belangrijke rol kunnen spelen bij [...]. Van enig verband met de zakelijke belangen van [beklaagde] is geen sprake. In zoverre was de correctie niet noodzakelijk.

---

¹³ [...].

¹⁴ [...].

¹⁵ [...].

2 [...].

[...].

In deze [...] komen de prestaties van [...] aan de orde. Een zakelijk belang in [...] zou bij de bespreking van de analyse tot vertekening kunnen leiden en daarom is melding noodzakelijk. In de desbetreffende coi-paragraaf is dat ook gebeurd ten aanzien van onkosten- en sprekersvergoedingen. Van [...] was op het moment van [...] geen sprake. De overige belangen die in de correctie zijn vermeld, waren [...] niet relevant. In zoverre was de correctie niet noodzakelijk.

3 [...]

[...]

4 [...]

Met [...] wordt de toekomst geschetst van [...] waarbij wordt benadrukt dat [...]. Men kan stellen dat een zakelijk belang [...] zou kunnen leiden tot een bevooroordeelde selectie van [...] en een gekleurde beschrijving van [...]. Vermelding van de zakelijke belangen [...] was dus noodzakelijk.

In de oorspronkelijke COI-paragraaf meldde [beklaagde]:
[...]

[Beklaagde] bezat op dat moment geen [...]. De [...] werden niet vermeld. In zoverre is de correctie noodzakelijk en afdoende geweest.

5 [...]

[...]. Er is geen verband met een zakelijk belang van [beklaagde]. De correctie was niet noodzakelijk.

6 [...].

De conclusie van de studie is [...].

Deze conclusie spreekt in het voordeel van [...]. [...]. Zakelijke belangen [...] zouden kunnen leiden tot een vertekening van dit voordeel en moeten daarom gemeld worden.

De COI-paragraaf meldde over [beklaagde]:
[...].

[Beklaagde] bezat in de periode waarin [...] geen [...].¹⁶ De zakelijke belangen [...] zijn adequaat vermeld. [Beklaagde] bezat in deze periode wel [...]. [...]. In zoverre is de correctie noodzakelijk en afdoende geweest.

7 [...].

Het doel is om te onderzoeken of [...]. [...].

---

¹⁶ [...].

Deze conclusie spreekt in het voordeel van [...]. Zakelijke belangen [...] moeten dus gemeld worden. [...].¹⁷

De oorspronkelijke coi-paragraaf meldde:

[...]. [...] marker for CIN grade 2 or 3 or cervical cancer through MdxHealth, for which their [...]. [...].

Dit was een correcte melding. Correctie was niet noodzakelijk.

IV.

1 [...] [...].

[...].

[...]. Een zakelijk belang [...] moet daarom worden genoemd. [Beklaagde] bezat tussen [...] aandelen [...]. [...]. Dit aandelenbezit had genoemd moeten worden.

De coi-melding luidde: [...].

Deze correctie was noodzakelijk en afdoende.

2 [...].

[...]. De uitkomsten van dit onderzoek [...] en daarom moet een zakelijk belang [...] worden genoemd.

De coi-melding luidde:

[...].

[Beklaagde] meldt ondersteuning van [...], maar noemt het aandelenbezit niet.

De correctie luidde:

[...].

Deze correctie was noodzakelijk en afdoende.

V.

1 [...] [...].

[...].

[...]. [Beklaagde] had sinds [datum] geen aandelen [...]. Hij verkreeg deze weer in [datum].

Ten aanzien van [beklaagde] meldde de oorspronkelijke coi-paragraaf:

[...].

Dit is een correcte melding.

2 [...].

---

¹⁷ [...].

[...].

[...]. [Beklaagde] had sinds [datum] geen aandelen[...]. Hij verkreeg deze weer in [datum].

De coi-melding luidde:

[...].

Dit is een correcte melding.

3 [...].

[...].

Deze onderzoeksvraag heeft een relatie met [...].

Bij de coi werd vermeld:

[...]

Dit is een onvolledige melding, omdat [beklaagde] op het moment van publicatie ook aandelen [...] en [...] aandelen [...] bezat.

a. 4.1.2 Tussenconclusie

In totaal gaat het om [...] publicaties. Bij [...] daarvan heeft [beklaagde] een correctie laten aanbrengen op de oorspronkelijke coi-opgave. In [...] gevallen was de correctie niet noodzakelijk; in [...] gevallen was de correctie noodzakelijk en afdoende. Bij [...] publicaties is geen correctie vermeld. Bij [...] wel noodzakelijk.

Dit klachtonderdeel is ten aanzien van één publicatie gegrond.

2. 4.2 Conflicts of interest: [...]

[Klagers] hebben gesteld dat [beklaagde] onvolledig was in het melden van zijn coi bij [...]. [Beklaagde] had als [...] de verplichting om alle relevante mogelijk met het werk [...] conflicterende belangen te noemen. Het was [...] om een eventuele schending van de integriteit te beoordelen. De VU kan niet in die beoordeling treden. Overigens heeft de integriteitsbeoordeling [...] ertoe geleid dat [beklaagde] [...].

Dit klachtonderdeel is ongegrond.

3. 4.3 Conflicts of interest: [...]

[Klagers] zijn van mening dat [beklaagde] ten onrechte de bestaande belangen niet volledig heeft vermeld bij de op [datum] ingediende [...].

[...].

[...]. De indiening van [...] en de advisering daarover en de beoordeling daarvan vinden plaats met inachtneming van de regels van [...]. Omdat de studie tevens [...], is ook art. [...] van toepassing.

De commissie constateert dat een verplichting tot vermelding van coi niet is opgenomen in het hiervoor geschetste kader. Ook is de commissie niets gebleken van de verplichting om coi te melden in het kader van [...].

De commissie kan zich voorstellen dat de aanwezigheid van zakelijke belangen onder omstandigheden van invloed kan zijn op de beoordeling van de wetenschappelijke

deugdelijkheid en het nut van [...]. Het is echter aan de wetgever om ter zake algemene regels te stellen, die eventueel door [...] zouden kunnen worden uitgewerkt. De commissie kan daarin niet treden.

Dit klachtonderdeel is ongegrond.

4. 4.4 [...]

Volgens [klagers] was sprake van belangenverstrengeling toen [beklaagde] vanuit zijn rol als wetenschapper in [datum] aan [...] adviseerde om [...]. [...] was er niet van op de hoogte dat [beklaagde] zakelijke belangen had bij [...]. Ter onderbouwing van dit klachtonderdeel verwijzen [klagers] naar [...].

De commissie stelt vast dat [...], in tegenstelling tot wat [klagers] stellen, niet wordt beweerd dat [beklaagde] [...] in [datum] adviseerde [...] een advies uit te brengen over [...]. Volgens [...] vond het gesprek tussen [...] en [beklaagde] plaats op [datum]. [Beklaagde] stelt overigens dat het gesprek werd gehouden in [datum].

De commissie heeft [...] gevraagd naar zijn visie op het bezoek dat [beklaagde] samen met [...] aan hem bracht. Naar de mening van [...] was het thema van de bijeenkomst te bezien of [...]. In de herinnering van [...] benaderde [...] hem om (verder) te spreken over [...], maar hij weet niet zeker van wie het initiatief uitging. Het kan ook zo zijn dat [...] de betrokkenen uitnodigde om van gedachten te wisselen over [...]. [...] was zich niet bewust van de zakelijke belangen van [beklaagde]. Deze werden volgens [...] ook niet ontkend door [beklaagde]. [...] herinnert zich een open gedachtewisseling, met een verkenning van de voor- en nadelen van [...]. Er zijn volgens [...] geen definitieve conclusies getrokken.

De commissie stelt vast dat het gesprek niet plaatsvond in het kader van wetenschapsbeoefening. Van een schending van de wetenschappelijke integriteit kan daarom geen sprake zijn.

Dit klachtonderdeel is ongegrond.

5. 4.5 Niet ter beschikking stellen [...]

[Klagers] stellen, samengevat, dat in [datum] een richtlijn verscheen van de [...], inhoudende dat [...]. De richtlijn was gebaseerd op een in [datum] verschenen publicatie van [beklaagde] en anderen.¹⁸ In de richtlijn werd ten opzichte van die publicatie een belangrijke toevoeging gemaakt: [...]. [Klagers] zijn van mening dat deze toevoeging geen waarde heeft, omdat [...]. Bovendien zijn [...]. [Klagers] stellen dat [beklaagde] deze [...]. [...].

[Beklaagde] heeft naar aanleiding van dit klachtonderdeel het volgende naar voren gebracht. [...]. [Beklaagde] geeft aan geen deel te hebben uitgemaakt van [...].

[Beklaagde] onderstreept dat [...].

De commissie is van mening dat de discussie over [...], een verschil van mening over een wetenschappelijk inzicht betreft. Dit valt buiten een beoordeling van wetenschappelijke integriteit.

De commissie constateert voorts dat [...] geen wettelijke verplichting bestaat [...]. Wetenschappelijke integriteit brengt wel met zich dat de voortgang van wetenschappelijk onderzoek niet onnodig wordt beperkt, wat aan de orde kan zijn als [...]. In het kader

---

¹⁸ [...].

daarvan moeten de verschillende betrokken belangen tegen elkaar worden afgewogen. De commissie is van mening dat [beklaagde] dit, als eindverantwoordelijke onderzoeker, niet op onredelijke wijze heeft gedaan.

Dit klachtonderdeel is ongegrond.

6. 4.6 [...]

[Klagers] stellen dat [...] onder verantwoordelijkheid van [beklaagde] worden gebruikt voor commerciële doeleinden, namelijk [...]. [Klagers] vragen zich af of [...], voor dat gebruik toestemming hebben gegeven.

[Beklaagde] is van mening dat [...] wetenschappelijk onderzoek betreft. [...] hebben daarvoor toestemming gegeven. [...].¹⁹

De commissie overweegt als volgt.

Als een onderzoeker zich niet houdt aan de binnen het wetenschapsgebied geldende of geaccepteerde regels voor wetenschapsbeoefening, is dat een schending van de wetenschappelijke integriteit. De Gedragscode is een voorbeeld van dergelijke regels.

Het [...] is 'nader gebruik' in de zin van de Gedragscode. Voor nader gebruik is geen aparte toestemming van deelnemers aan een onderzoek nodig; volstaan kan worden met een zogenaamd aangekleed geenbezwaarsysteem, tenzij zich bijzondere omstandigheden voordoen.²⁰ Er is geen aanleiding te veronderstellen dat niet zou zijn voldaan aan de voor dat systeem geldende vereisten, of dat sprake zou zijn van bijzondere omstandigheden. In het kader van kennisvalorisatie kan sprake zijn van samenwerking met of dienstverlening aan commerciële partijen.²¹ Naar de mening van de commissie is daarvan bij [...] sprake. Omdat is gewaarborgd dat de resultaten van [...] in het publieke domein ter beschikking komen en het algemeen belang dienen, terwijl [...], valt [...] onder de in de Gedragscode geformuleerde voorwaarden voor nader gebruik. Aan de voorwaarden daarvoor is, zoals hiervoor overwogen, voldaan.

Dit klachtonderdeel is ongegrond.

7. 4.7 [...]

[Klagers] stellen dat [beklaagde] in [datum] de belangrijkste adviseur van de [...] was bij de totstandkoming van het advies om over te gaan op [...]. Hij meldde volgens [klagers] daarbij zijn financiële belangen niet, maar deed met [...] in [datum] wel mee aan [...].

[Beklaagde] heeft naar voren gebracht dat [...] als coi was aangemeld bij de [...]. Hij heeft uitdrukkelijk gevraagd aan de [...] of [...]. Dit bleek geen probleem te zijn voor de [...].

De commissie is hiervóór ingegaan op de relatie tussen coi en [...]. De commissie begrijpt dit klachtonderdeel zo dat [klagers] vinden dat [beklaagde] de [...] zodanig heeft misleid dat hij in de gelegenheid zou komen om [...].

De commissie constateert dat de [...] bij de aanbestedingsprocedure [...] geen rol heeft gespeeld. Wat betreft de [...] was [...] de aanbestedende dienst. [...]. Het betreft hier geen aangelegenheid van wetenschappelijke integriteit.

---

¹⁹ [...].

²⁰ [...].

²¹ [...].

Dit klachtonderdeel is ongegrond.

8. 4.8 [...]

Na enige uiteenzettingen met betrekking tot de voorgeschiedenis en de betekenis van de aanvraag voor goedkeuring [...], stellen de [klagers], samengevat, het volgende.

[...]. [Klagers] stellen dat [...]. Bovendien stellen ze dat [...]. Verder zijn ze van mening dat [...]. Op grond van deze argumenten zijn ze van oordeel dat de onderzoeksvraag van [...] nooit beantwoord kan worden. [...]. [Klagers] hebben de onderzoekers op deze onvolkomenheden in de studieopzet gewezen. [Klagers] achten deze ondeugdelijke onderzoeksoopzet in strijd met de wetenschappelijke integriteit.

De commissie overweegt als volgt.

De primaire doelstelling van [...] is het onderzoeken of [...]. Hiertoe worden [...].

In de [...] is in dit verband gesteld: [...].

Met [klagers] kan worden gesteld dat sprake is van een beperking van de studie. [...]. De beperkingen van de studie zijn niet verhuld.

De commissie concludeert dat van misleiding [...] geen sprake is en dat dit klachtenonderdeel betrekking heeft op wetenschappelijke haalbaarheid - die nu eenmaal beperkt is - en op een verschil in wetenschappelijke inzicht daarover.

Dit klachtonderdeel is ongegrond.

9. [...]

[Klagers] stellen dat de GR in [datum] goedkeuring gaf voor [...], levert het achterwege laten van [...] volgens klagers een schending van de wetenschappelijke integriteit op.

De commissie verwijst naar paragraaf 4.2, waarin uiteengezet is welk kader gold voor de beoordeling van [...]. In de beoordeling volgens dat kader kan de commissie niet treden. De commissie stelt ten overvloede vast [...] is genoemd en gemotiveerd: [...]. Daarnaast merkt de commissie volledigheidshalve op dat het niet nodig was in de patiënteninformatie te vermelden [...].

Dit klachtonderdeel is ongegrond.

10. 4.10 [...]

[Klagers] stellen dat in het door de [...] sprake is van [...]. Welke dat is, weten [Klagers] niet, ondanks herhaald navragen. Er zou sprake kunnen zijn van belangenverstremgeling.

Het is de commissie niet gebleken dat in het hier bedoelde [...] sprake is van het gebruik van [...]. [Klagers] doelen op de volgende passage, die te vinden is op [...] van het advies van [...]:
[...].

Dit deel van het advies van [...] is gebaseerd op een [...] voorkomende passage:

[...].²²

---

²² [...].

Uit bestudering van [...] en navraag bij [beklaagde] blijkt dat [...] wordt bedoeld [...]. [...]. De commissie stelt vast dat de veronderstelling dat sprake is van [...] berust op een misverstand. Van belangenverstremgeling kan daarom geen sprake zijn.

Dit klachtonderdeel is ongegrond.

VI. 5. CONCLUSIE

De opgave van coi [...], is niet volledig geweest, omdat [...] had moeten worden genoemd. Het desbetreffende klachtonderdeel is gegrond.

Voor het overige zijn de klachtonderdelen ongegrond.

De commissie is van oordeel dat [beklaagde] in lichte mate onzorgvuldig heeft gehandeld wat een geringe schending van de wetenschappelijke integriteit oplevert.

De commissie adviseert het CvB en de rvb om [beklaagde] een correctie te laten uitvoeren in de hier bedoelde zin.